

NYITOTT AUTÓBEÁLLÓK

Kószó József

A fából épülő autóbeállókról szóló cikk írására egyik székesfehérvári olvasónk kérdése tette fel az i-re a pontot. Ugyanis vásárolt egy néhány éve épült házat, de a család autójának a kertben kell töltenie pihenőjét. Elmondása szerint bár nagyon sok és szép, embernek épült mintaépítményt mutatunk be az Európai Házak című lapunkban, az autóról azonban mintha megfedkezünk volna. Válaszoljuk, hogy nem. S bár 15–20 éve a fémvázrendszerű építmények voltak napirenden, azóta változott a világ és az elegancia, a környezethez való kapcsolódás már valamelyest igényesebb lett és a fa került a középpontba. Most a favázrendszerű kocsibeállókról mutatunk be egy csokorra valót.

Favázrendszerű családi házhoz kapcsolt bejárati fedett építmény elegáns megoldással és gondozott környezettel. Ez a fedett „fogadótér” a háziasszony autójának beállójaként is funkcionál

Ma egy átlag EU-s családnak természetesen a közös otthon, a lakás vagy éppen családi ház az elsődleges. Másodika a beruházás vonatkozásában a család négykerekűje, az autó. Ez

utóbbi a még „kezdő” családoknál – az esetleges lakáshoz jutáskor – csak mögöttes kérdés (sok esetben), amikor éppen építkezésbe fognak, legyen az társas- vagy a legmegfelelőbb, az

Nyitott rácsszerkezetű gépkocsibeálló két jármű számára

önálló családi fészek, a lakóház. Autóra azért sokan gondolnak (sok esetben a jármű megelőzi a családalapítást), míg építkezéskor fele-fele arányban sokadlagos kérdés a jármű helyének a létrehozása.

Ugyan az EU-s törvények ma már egyértelműen előírják, hogy ha valaki építkezik, akkor lakásonként legalább egy autónak helyet kell biztosítani a telken vagy épületen belül. Legrosszabb a helyzet akkor, ha valaki zárt sorú házat vásárol vagy épít, és nincs az épületben a család autójának megfelelő parkolási hely. Ha előkertés az iménti társasház, akkor az épület és az utca közötti rész parkolásra is felhasználható. (Ne feledjük, az utóbbi megoldáshoz többtulajdonosú házaknál társtulajdonosi hozzájárulás szükséges.)

Európa-szerte egyre több autó tölti „éjszakai pihenőjét” fedél alatt. A Német Autóklub felmérése alapján a személygépkocsik hatvan százaléka szabad ég alatt éli le életét. A maradék negyven százaléknak nagy hányada zárt, esetleg fűtött garázsban, míg néhány százaléka a fedett parkolóban pihen, várja gazdája reggeli ébredését. Garázs építéséhez nem kell nagy tudomány, mert az építészettel

Hagyományos építésű (hegyi) családi ház kapcsolt favázrendszerű, két jármű fogadására alkalmas autóbeállóval. A szerkezeti rendszer méretezésekor a stabilitáson kívül hőteherre is méretezni kell az említett létesítményt

Lakóépülethez kapcsolt építmény, zárt és nyitott járműbeállóval. Utóbbi csakis ideiglenes, mert ez a hely a lakás előtti fogadótér is egyben

foglalkozók ezt a legkönnyebben megoldják.

A nyitott gépkocsibeállók több szakmai tudást igényelnek. Első természetesen az alapfunkció, az, hogy gépkocsival

vagy gépkocsikkal a legtökéletesebben ki- és beállhassunk. Második a látványérték. Ennek fontosságát egyáltalán ne hanyagoljuk el, ugyanis egy tákolmány óriásit rombol a környezet

architektúráján mind a ház, mind az azt fogadó udvar vagy kert esetében. (Sokan voltunk tanúi a lakótelepi és külvárosi paraván jellegű, autófedezőket nyújtó – épületnek egyáltalán nem mondható – kreálmányoknak. Hála az építési hatóságok jó érzésének, ezek szinte teljesen eltűntek környezetünkéből.)

A szép és környezetbe illő építmény másik fontos szempontja a jó stabilitás. Ugyanis a nyitott beállók, melyeken ugyan van tetőzet, oldalirányban igen-igen instabilak. Erre a megoldás többirányú lehet.

Épülethez kapcsolt beállóknál a helyzet könnyen orvosolható, mert az építmény felső részét (főként a tető vázát) egyszerűen az őt fogadó házhoz kapcsoljuk. Szabadon álló beállóknál a helyzet már korántsem egyszerű, ugyanis a tetőváz önsúlya és az azt érő oldalirányú szélteher együttese már statikai odafigyelést igényel. Szélrács nélküli, szabad alátámasztású építménynél a tartóoszlopot az alapba befogottan kell méretezni.

Ne feledjük, szabadon álló és favázrendszerű, egyszerű beállóknál a statikai stabilitás az első, ugyanis a fa idővel szárad és a kötési pontok lazulnak, ez pedig instabillá teheti az egész építményt.

Fontos alaptétel az építmény stabilan tartásához szükséges méretezés. Természetesen legjobb a már említett épülethez való kapcsolás.

Szereltváz, faszkerzetű, két jármű fogadására alkalmas autóbeálló, igényes környezetben. Itt megkérdőjelezhető a stabilitás az acéloszlopos alapcsatlakoztatás és a szélrács hiánya miatt

Tűzifatárolóval együtt készült, két jármű fogadására alkalmas, favázrendszerű autóbeálló

Hagyományos építésű házhoz kapcsolt, két jármű fogadására alkalmas, favázrendszerű autóbeálló

az alaphoz konzolos kapcsolással egyesített, függőleges tartóváz. Itt nem a faoszlopot betonozzuk be az alapba, hanem a megfelelően méretezett acélelemeket. Ezek az elemek az alapba betonozáskor kerülnek elhelyezésre. A tartóoszlopokhoz kapcsolódó felső elem-szárak legalább negyven-ötven centiméteren keresztül, csavaros kötéssel rögzülnek.

Bár a rúdconszolos befogású, szélrácsmező nélküli építmény nem biztosít teljes stabilitást, ennek ellenére építenek ehhez hasonlókat. ■

Második eset az, amikor bár szabadon álló az építmény, de van benne legalább egyirányú szélrácsmező.

Legtöbbet alkalmazott az egyszerű, szabadoszlopos támasztékú építmény. Ezeknél a legjobb megoldás

A szerző építész, az Európai Házak szaklap tulajdonos-főszerkesztője. A cikk a 2019. őszi számban jelent meg.

Igényes kivitelű favázás autóbeálló kétirányú rácselemmel, amely egyben a szélrács szerepét is képes betölteni

Favázrendszerű autóbeálló legegyszerűbb megoldása. Figyelem, ehhez hasonlókat semmiképpen nem ajánlunk a megkérdőjelezhető stabilitás miatt!

Favázrendszerű, kétállásos autóbeállónál a szerkezeteket takaró burkolattal látták el az épített környezethez való alkalmazkodás miatt

Stabil építésű, favázrendszerű járműbeálló a lakóház előkertjében, utcai kapcsolattal